

O B E C

HORNÍ PĚNA

Ohlasy od Dřeva

neperiodický zpravodaj zastupitelstva obcí Horní Pěna a Malíkov nad Nežárkou
stránky obce: www.hornipena.cz

registrace u Ministerstva kultury ČR, odbor médií a audiovizí v r. 2007 pod evidenčním číslem MK ČR E 18057
redakce: 728 675 347, andrejchova@seznam.cz

číslo: 5/2008

Počet obyvatel: 555

Oznámení veřejné schůze

Oznamujeme všem občanům Horní Pěny, že dne 28.8.2008 (čtvrtek) v 18:00 hodin se v sále kulturního domu uskuteční veřejná schůze, která se bude zabývat problematikou výstavby kanalizace v naší obci.

Na této schůzi budou podány informace o aktuálním stavu projektové dokumentace a zodpovězeny vaše dotazy.

Přítomni budou zástupci projekční firmy včetně zástupců obce.

Oznámení občanům:

V sobotu **6. září 2008** proběhne v obci svoz nebezpečného odpadu. V **9.00** začne svoz odpadu obecním traktorem. Prosíme proto občany, aby odpad umístili před své nemovitosti nejpozději do této doby. Nebezpečný odpad jsou plechovky od barev, ředidel, motorových a jiných olejů, zářivky, žárovky, štětce, olejové filtry, obaly od nebezpečných materiálů (chemikálie, hnojiva apod.), autobaterie apod. **Nebudou se odvážet pneumatiky!**

V chodbě obecního úřadu, proti kanceláři obce, je umístěna plastová zelená popelnice - **box na drobný elektrický odpad**. Do tohoto boxu mohou od nynějška občané vhadzovat vybité monočlánky a baterie, mobily, počítačové myši a klávesnice, kalkulačky, toustovače, holicí strojky, fény, vrtačky, drobné hračky, teploměry, fotoaparáty a další podobná drobná elektrická zařízení. Seznam je nalepen na boxu.

Děkujeme, že třídíte odpad!

V sobotu **30. srpna 2008** pořádá Obec Horní Pěna na hřišti u rybníka „Loučení s prázdninami 2008“ odpoledne od **13.00 do 16.00**. Přijďte se podívat.

Z historie obce Malíkov nad Nežárkou - požár kaple

Před více než 100 lety nesla obec jméno Německý Malíkov a byla domovskou obcí v tehdejší domovské okrese Nová Bystřice. Zdejší kaple, zasvěcená Panně Marii Loretánské, byla dostavěna a vysvěcena v roce 1849. Renesanční oltář byl vytvořen mistrem Neubauerem a sochu Panny Marie zhotovil mistr Stufleser. Původní zvon kaple byl odlit již v roce 1843. Střecha tehdejší kaple byla stejně jako střechy okolních usedlostí, došková a okolní stavení byla převážně dřevěná. A tak není divu, že došlo k události, kterou popsal malíkovský kronikář

takto:

„10. dubnu 1892 předcházelo delší čas suché počasí. O této Květné neděli kolem 13. hodiny zpozorovali malíkovští ve směru na Novou Ves požár. Hasiči zapřáhli za koně hasičský vůz umístěný ve škole a vyrazili s několika muži ohroženým na pomoc. Požár však nebyl v Nové Vsi, a tak jeli dále do Sedla. Ani zde však požár nebyl. Ohnisko bylo zjištěno po vynaloženém úsilí mezi Sedlem a Českým Bernschlagem (Nový Vojířov). Zde byl již požár zlikvidován z větší části, kouř se rozplynul a v té době byl zpozorován přes lesy ve směru k Německému Malíkovu veliký tmavý sloup kouře. Hasiči rychle složili k činnosti připravené náradí a rychle se přes les vraceli domů. V této Květné neděli byla většina malíkovských na pobožnosti v kapli. Během bohoslužby se rozletěly dveře kaple a kdosi v nich se zděšením volal: „Oheň!“

Vál velice silný vítr od východu, prakticky shora dolů přes vesnici. V domě čp. 14, kde dnes byli Vrajovi, si prý děti hrály se zápalkami a neštěstí bylo na světě. Tento údaj však nebyl potvrzen.

Hořící seno a doškové střechy v prudkém větru způsobily katastrofu, v níž celá obec lehla v krátké době popelem. Požár se vyhnul pouze domům čp. 1, 3, 50, 60, 61, 63, 65, 66, 67 a dřevníku naproti čp. 61. Shořela též kaple a část školní budovy. Když se hasiči vrátili od Sedla, nebylo již co hasit a každý zúčastněný na záchraně se vracel domů k vlastnímu spáleníšti. Ohni padly také za obět' tři lidské životy: Margareta Kaiser z čp. 8, Bartholomius Pany z čp. 9, 73-letý se ve sklepě udusil kouřem, a čp. 19 uhořela Maria Schitzner. Požár zničil veškeré hospodářské náradí, obilí a krmivo. Postižení občané přišli o veškeré oblečení, zařízení, předměty a mnoho dobytka.

38-letá Maria Führer, 12-letý Johan Pany a 4-letý Franz Schoberl byli naštěstí po dlouhých pokusech vzkříšení. Na záchraně těchto osob se zvláště zasloužil pan Josef Friedel, starosta z Horní Pěny. Kromě Pěňáků se na zachraňování podíleli také Hradečtí, a to velitel četnické stanice, pan Anton Verhager, který z domu čp. 53 vynesl dlouhodobě nemocnou výměnkářku, 50-letou Margaretu Kaiser, a spolu s panem Kropáčkem včas zachránili i 28-letou Martu Reisner s jejím osmiměsíčním miminkem, kteří se málem udusili ve sklepě vlastního domu. Škody byly vyčísleny na majetku dohromady na 139.900 zlatých rakouské měny. Pojistné bylo vyčísleno jen na 40.140 zlatých. Tím skutečná ztráta znamenala 99.760 zlatých.

Tato smutná událost vyburcovala vzhledem k neštěstí postižených a vzhledem k vysokým škodám všechny sousední obce k dobročinnosti. Zdaleka a široka byly do obce přiváženy potraviny, krmivo, oděvy i peníze, aby se bída zmírnila. Naše obec i sousedé nabídli postiženým rodinám přístřeší i pomoc při obnově vyhořelých domů. Na příkaz Jeho Veličenstva Františka Josefa I., prostřednictvím okresního hejtmana Johana Schrenera, byl rozdělen dar 3000 zlatých stejným dílem na trpící v nouzi. S nemalým úsilím byly domy za velké pomoci sousedních obcí opět postaveny s výjimkou domů čp. 5, 49 a 68."

Podle kroniky má být na stárou památku řečeno, že „v tomto vztahu je Německý Malíkov mnoho dlužen srdečných díků nejenom slovy, ale i v případech skutků". Na tuto událost by se nemělo zapomenout.

Požářem kaple byl zničen i původní zvon vyrobený v roce 1843. Proto věnoval Malíkovu hrabě Josef Černín hned roku 1892 nový zvon který vyrobili zvonaři Perner a syn v Českých Budějovicích. Tento zvon byl široký 0,5 m a vysoký 0,42 m se znakem sv. Floriána. Tento zvon byl v roce 1917 zabaven pro válečné účely. Od té doby se v Malíkově nezvonilo až do doby, kdy obec zakoupila zvon nový, ocelový. Ten byl 18. května 1919 vysvěcen naším farářem Josefem Pfauserem za účasti velebného pana kaplana Wenzela Krycha z Horní Pěny. Po té byl dopraven na místo a zavěšen do věže kaple.

Autor: Ing. Jiří Rejthar

Několik dalších zajímavostí z Malíkova:

- Na poli za selským dvorcem čp. 33 p. Josefa Lukše byla vyorána před léty bronzová sekera, dobře zachovalá, 19 cm dlouhá. V současné době je uložena v muzeu v Jindřichově Hradci.
- Domnělý hunský hrob z let 1800-2000 let před naším letopočtem byl objeven na obecním vrchu jižně od obce. Vrchu se říkalo Semidhaselberg. Došlo zde patrně k nějakému tragickému zápasu lovce, který přišel osamocen o život. Hrob totiž nebyl uměle vytvořen lidskýma rukama.
- Ve vsi u silnice bývala kamenná deska s vyrytým nápisem: *Stůj v klidu, můj křesťane, a pozoruj, co jsi, to jsem byl i já. A co jsem nyní já, to budeš brzo i ty. Jmenovitě prach a popel. Poutník, který zde na tomto místě zemřel, prosí poutníky o Otčenáš a Zdravas.*
- 2 km východně od vsi je kámen s nápisem: *24.4. je ten den, kdy Bůh mě k sobě přizval. Práce s kamenem byla má radost. Zde rozdrtil kámen má prsa. Poněvadž mi nikdo nepřišel na pomoc, tak nechod' nikdy bez dobrého mínění kolem. Přece vše leží v rukou Páně. Co Bůh dělá, to se stane. Mathias Führer z Německého Malíkova 24 roků stár prosí o Otčenáš.*

Autor: Ing. Jiří Rejthar

Několik zajímavostí z kroniky obce Horní Pěna - nepřátelství živlů

- Pěněnský rybník je datován již ve 13. století s krátkou mohutnou hrází vybudovanou z dřevěných klád zaražených v zemi a propletených chvojím. Těchto dobách však velký příval stoletých vod způsobil protržení hráze a vody rybníka způsobily hrozné škody. Voda zatopila i malíkovská pole. Po roce 1437 směl Menhart z Hradce hráz rybníka předělat.
- Na svatou Annu (26.7.) roku 1822 napadl obec a okolí hrozný orkán. Vítr rozebral doškové střechy, odnesl krovy a celé dřevěné stodoly přenesl. Jedna odlétla od Políkna až k Dolní Pěně. Políkenského Macha to odneslo až ke Žďáru v povětří. Kdo byl venku, chytil se kmenů, větví a kořenů zlámaných stromů. Kmeny stromů v lese ležely přes sebe jako slehlá sláma. Průtrž mračen a veliké kroupy vše navíc potloukly. Jako by měl soudný den býti, tolik ztropily.
- Roku 1590 tu bylo velké zemětřesení, které způsobilo sesuv kamenných budov. V dřevěných byl cítit pohyb, jakoby vítr budovami klátil. V bytech se zastavily kyvadlové hodiny, sklenice a okna se třásla a popraskala. Postele se hýbaly a zbraně, pověšené na zdech, popadaly. Ptáci i zvířata se děsili.
- V roce 1876 se zemětřesení opakovalo.
- 15. května 1986 došlo v místě k průtrži mračen provázené krupobitím. Během půl hodiny se zvedla hladina již regulovaného potoka o 1 m. Potok se vylil z břehů a zaplavil své okolí. Přívaly vod se do boce valily od kopce ve směru na Kačlehy, od hřbitova, od Jantačova údolí a od Drbalova lesíku. Silný proud vody strhával ornici z polí, hranice dřeva, vyvracel vrata usedlostí a zatopil sklepy v čp. 55, 56, 60 a 11. Voda vnikla i do blízkých studní. Proud strhával vše, co se mu postavilo do cesty, vytvořil hráz u římského můstku v Dolní Pěně a za ní vzniklo jezero. Rybník Dřevo většinu vod zachytil takže horní konec obce byl od řádění živlů téměř uchráněn. Voda rybníka stoupla o 1 m. Ostatní rybníčky se vylily přes hráze. Životy obyvatel ohroženy nebyly. Škody pomáhaly likvidovat místní hasiči, JZD a dobrovolníci. Celkové škody na nemovitostech v obci byly asi 150 000,- Kč. Na polích byly škody mnohem větší.

V září a říjnu 2008 oslaví svá jubilea naši spoluobčané,

v září: p. Hana Bartůšková

p. Ivan Škoda

p. Eliška Valková

p. Lenka Kotrbová

p. Jaroslav Botka

p. Jana Koudelková

p. Stanislav Boček

p. Věra Masojídková

v říjnu: p. Jan Maršík

p. Jaroslav Kotrba

p. Zdeněk Prinz

p. Miroslava Rejtharová

p. Helena Šenkýřová

p. Karel Filípek st.

p. Jarmila Plucarová

Všem jubilantům přeje zastupitelstvo hodně zdraví, štěstí a úspěchů!

Víte, že, aneb jak je to opravdu:

- Dudy vůbec nepochází ze Skotska a ani z českých Strakoníc nebo Domažlic. Historikové už vědí, že na dudy se hrálo ve staré Číně, v Persii, ve starověkém Římě a Řecku. Je o nich dokonce zmínka i v Bibli, jako o běžné používaném hudebním nástroji při slavnostních příležitostech.
- Co je Kolumbovo vejce?(prý stojící na špičce) Vejce postavíme na špičku snadno: natukneme ho a stojí. Takže vůbec nejde o žádnou slepičí ani jinou složitou záhadu, ale prostě o to, že nějaký problém lze vyřešit snadno pouhým „selským“ rozumem.
- Vynikající vědec Albert Einstein, objevitel mnoha fyzikálních a astronomických zákonů neměl rád školu a z některých předmětů dokonce propadal. Ale byl už od počátku téměř geniální žák v matematice a fyzice. Neměl také rád armádu.
- Nejvíce prý tloustneme, když jíme více jídla večer. Ale v oblasti Středomoří a v Jižní Evropě vůbec je vzhledem k horkému počasí hlavním a nejkaloričtějším jídlem právě večeře. A někdy hodně pozdní, až po 20. hodině. A přesto právě zde se nadváha u obyvatel téměř neobjevuje.
- Čtyřlístek prý přináší štěstí. Ale čtyřlístý květ jetele je vlastně nemoc. Porucha ve vývoji rostliny. Je to tedy opravdu pro štěstí?
- Alkohol nás prý v zimě zahřeje. Jak to je opravdu? Teplu cítíme jen z teplého alkoholického nápoje. Alkohol se dostane do krve, rozšíří cévy v kůži, jimi proudí krev, která sice v první chvíli přinese teplo, ale zároveň se toto teplo vypařuje z organismu do vzduchu a tělo se vlastně ochlazuje. Takže při konzumaci alkoholu můžeme v chladném počasí snadněji prochladnout a v zimě dokonce zmrznout, protože tělo nedokáže udržet dostatek tepla. Káva nesnižuje hladinu alkoholu v krvi, snad jen trochu zažene únavu po pití, takže si připadáme chvíli lépe.
- Alkohol v malém množství povzbuzuje prokrvení organismu a látkovou výměnu. Prý může i zlepšovat pevnost kostí. A jeden frťánek denně může zpomalit nástup cévních chorob. Ovšem nevíme tak docela přesně, co na to řeknou naše játra a ledviny.

redakční skřítek Andýsek

Všem školákům přejeme úspěšné vykročení do nového školního roku!

